

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

De crystallinæ pilæ operationibus. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](#)

De crystallina pila operationibus. C A P . X I I I .

Nec crystallinæ pilæ operationes indistinctæ abibunt, sunt enim in ea aliqua non sernendæ speculatio-
nis. Primo

Crystallina pila ignem accendere.

Soli opponendo ignem retro circa circumferentiam
accendit, multoties supra cubile relicta, illucescente so-
le, stragula combussit. Qui statis horis, locisq; loca ho-
stium comburere volunt, supra escam, aut ignium fo-
mitem accommodata, sine periculo & certissime ignera
accendit. Possimus etiam

*Crystallina pila facere, ut pendula imago in
aere videatur.*

Ante & retro imaginem in aere pendulam ostendit. Si
visibile retro pilam, mediet ipsa intra rem & oculū ap-
parebit imago extrorsum in aere pendens supra pilam,
omnibus partibus à pila sciuneta, clare, & perspicue.
Quod si visibile intra oculum & pilam fuerit, videbitur
imago retro pilā, ut diximus. Si visibile fuerit, maxime
visibile ut ignis, vel candela, res sine difficultate, & cla-
rior videbitur, cationes in nostris opticis assignauimus.
Possimus etiam in

Pila crystallina multi as irides videre.

Fiat vitrarium fornace pila solida, iuglandis magni-
tudine, & igne solum rotundetur ex more, ut solent vi-
trarij, ut sine rotæ ope superficies exterior politissima
sit, ubi ferro tangitur, relinquatur pediculus. Nec reser-
bit vitrum repurgatum, nam impurum melius erit, po-
natur supra oculum, è regione candela ardens, lumen
vesiculis refractum infinitas irides ostendet, & lumen
aureum totum reddet, ut nil incundius conspici possit.

De speculie comburentibus. C A P . X I V .

Specula comburentia aggrediemur, quæ solaribus ra-
dijs opposita, ignem in subiectam materiam accen-
dunt. Etiam in his maxima naturæ secreta cognoscun-
tur. Nos quæ ab Euclide, Ptolemæo, & Archimeda